

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 „
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 „
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6
énepe utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-ú. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 10. szám.

Nagyvárad.

Szerda 1914. január 14

Kavarodás.

Rosszul kezdődik az ujév. A sajtójavaslat elleni mozgalomba bele vonták a szociáldemokratákat s forradalmi hangulat van ismét Budapest utcáin. A nemzetiségi paktumok hire is idegességet keltett s az Erdély jövője miatt aggódók, egyre többen és egyre hangosabban tiltakoznak a paktum ellen. Horvátországban pedig — mint előrelátható volt — a nekiszilajodott trialisták csak vérszemet kaptak az állomások magyar nevének megszüntetésétől s most már a drávántuli magyar iskolák megszüntetését követelik. Akadt lap, a mely azzal fenyegetődik, hogy 1848-ban is a magyar iskolák miatt tört ki a háboru Magyar- és Horvátország közt.

Persze azt elhallgatja, hogy nem háboru volt az, hanem csak közönséges lázadás, hogy nem a magyar iskolák miatt tört ki az sem és hogy ebben a lázadásban a horvátokat a magyar sereg csufosan elverte. Pedig nem ártana Jellasics futását, Philippovich fegyverletételét néha eszükbe juttatni.

A helyett Skerlecz bán a zágrábi tartománygyűlésen Horvátszlavon „királyságokról“, mint a magyar királysággal egyenrangú félről tesz nyilatkozatokat. Ha a magyar kormányhatalom exponense ilyen, közjogilag abszolút rossz kifejezésekkel ad lovat a horvátok alá, akkor nem lehet csodálkozni, hogy megkötyagosulnak odaát egyes gyöngébb fejek.

Horvátországban mindössze az történt, hogy megválasztották a tartománygyűlési képviselőket s ezek megint kiküldték Horvátország kép-

viselőit a magyar országgyűlésre. Ez eminens horvát érdek volt, nem magyar érdek. Nekünk teljesen mindegy, hogy Zágrábban királyi biztosi vagy báni címmel felruházott férfi lakik-e a báni palotában. Ezért a negyven horvátországi képviselőért együttvéve sem volt érdemes egyetlen egy magyar állomásfelirat egyetlen betűjét is letörölni.

Hát még ha a vasuti pragmatika megígért módosítására kerül a sor! Akkor már igazán nehéz lesz elképzelni, mi mindent fognak a horvátok követelni és ki is zsarolni.

Miért ne tennék, ha engedjük? Mi pedig engedjük, mert önmagunkkal állunk háboruban s míg mi egymás közt veszekszünk, addig ellenségeink szépen felosztogatják maguk közt az egész országot.

A paktum. Dr Goldis László volt képviselő érdekes nyilatkozatot tett a paktumtárgyalásokról; nyilatkozatából kivehető, milyen mértékben fog előrenyomulni a nemzetiségi törekvés. Szerinte a tárgyalások ezekben jegecedtek ki:

1. A románok által lakott területen minden középiskolában kötelező tantárgy legyen az oláh nyelv.

2. A bíróságok az ítéleteket magyarul és oláhul hirdessék ki és foglalják írásba s mivel erre alkalmas bíró ma nincs elég, román ügyvédek nevezzenek ki bírókká.

3. Az oláh birtokok oláh telepítési célokra használtsanak fel.

4. Román gazdasági egyesületek alakításának.

5. A Bánffy-féle törvényt a magyar helységnevekről módosítani kell s a magyar név mellett a román név is hivatalosan használtassék.

Tisza még nem nyilatkozott, addig pedig korai dolog volna végleges véleményt nyilvánítani.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 13.

Beöthy Pál elnök az ülést 11 órakor megnyitja.

Tárgy:

Sajtójavaslat.

Első szónok

Papp Zoltán: Birálja az egyes rendelkezéseket s különösen a kártérítés kérdésével foglalkozik hosszabban. A jövőben pl. nem tud egy kereskedő boldogulni, akkor egy felbérelt újságíróval megiratja az újságba, hogy az üzlet rosszul megy s ő bepöröli a szerkesztőt, kiadót stb. Ez példa csak arra, hogy az új sajtótörvény gazembereket fog nevelni. Azon aggodalmát fejezi ki, hogy a javaslat szerint tényleg letartóztatni is lehet a vádlott sajtótörvényesek esetén — a javaslatot nem fogadja el.

A volt igazságügyminiszter — az utódja ellen.

Székely Ferenc volt igazságügyminiszter a következő szónok, beszédet tart a sajtójavaslat ellen s beszéde elején azt fejtegeti, hogy azért hagyta el a munkapártot, mert az olyan térre ment át, amelyre az ő elveinél fogva nem követhette őket.

Székely Ferenc: Nyugodt lelkiismerettel mondja, hogy nem elvárul, ellenkezőleg, akkor lett volna az, ha tovább is megmaradt volna helyén, olyan irányzat mellett, a melyet a pártvezetőség követett. Hiszi, hogy szavát most is meghallják a baloldalon s kéri, vigyázzanak, mert egy hirtelen földomlás eltemetheti őket. A többségi akarat önmagában, nem képviseli az igazi parlamentarizmust. A többség kísérelje meg mindig a kiegyenlítést. Régebben ez alapon volt lehetséges nagyfontosságú kérdéseket is közösen megoldani. Végzetes tévedés a többség mai fölfogása.

Eddig az igazságügyminiszternek már kellene tudnia, hogy mit akar, nem a részleteknél nyilatkozni.

Eitner Zsigmond: Majd megkérdi Tiszától.

Székely Ferenc: A sajtótörvényről mély sebet üt a kormány, holott a régieket

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-ter 7. szám. (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyancsak kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk. — Jobbműségű butorok javítása és fényezése (a helyszínen is) azonnal jutányos áron eszközöltek. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálatunk.

is be kellene gyógyítani. A miniszter információi egyoldalúak, azokra nem hivatkozhatik. maga közel egy kustrumon előadója volt a sajtóügyeknek a Kurián s volt alkalma tapasztalni és vissza is utasítani sokszor a sajtó ellenségeinek támadásait. Amit akkor sikerült megvédeni, az a javaslatban mindfel van adva. A kuria mindig a méltányosság szellemében járt el, a mai javaslat eltörli a judikatura szellemét. Az izgatás legfontosabb esetei nem is kerülnek esküdt-szék elé, a terjesztést pedig rendkívüli intézkedésekkel rendszabályozzák, melyek a szabad gondolatterjesztést teszik lehetetlenné. Irónia, hogy a javaslat a sajtószabadságra, mint legfőbb elvére hivatkozik. Lesz egy olyan sajtónk, mely tisztán üzleti célokat fog szolgálni. Ez a javaslat a sértőt védi. Ajánlja hogy a szombathelyi ügyvédi kamarának a Ház asztalán levő kérvénye szerint maradjanak meg a 48-iki sajtótörvény mellett, míg a mai politikai helyzet nem szánlatotik. Nem fogadja el a javaslatot. (Élénk helyeslés a balon.)

Sághy a horvát és román paktumról.

Sághy Gyula: Ez a javaslat annak a rendszernek csak egyik láncszeme, melyet Khuen-Hederváry kezdett s mely rendszer Magyarország függetlenségének, a közzabadságoknak, sőt az egyéni szabad mozgathatásnak lerombolását tűzte ki céljául, legújabbán már a nemzeti egységet is meg akarja bontani.

Eitner Zsigmond: Lesz román elnök is a Házban.

Sághy Gyula: Ez kifejezésre jut a horvát és román paktumban. Hiszen már Héderváry gróf is, párt nélkül szorosan véve ellenkezett a parlamentárizmussal! Huztahalasztotta a feloszlást, várt míg az akkori pénzügyminiszter pénzt harácsolts össze.

Haller István volt a következő felszólaló, aki nagyhatású beszédet mondott a javaslat ellen.

Ezután az elnök a vitát félbeszakítja.

Kitör a vihar.

Elnök indítványozza, hogy a következő ülés napirendjére a sajtójavaslat folytatolagos tárgyalását tűzzék ki.

A napirendhez **Károlyi** szólalt fel elsőnek. Éles hangon támadja Tiszát és indítványozza, hogy vegyék le a napirendről a javaslatot.

Almássy László az elnöki javaslatot pártolja

Vázsonyi Vilmos a következő felszólaló. Rámutatott arra, hogy a fővárosban ismét ostromállapot van. (A jobboldal nevet.)

— Ezen nincs mit nevetni, mert amíg Tisza a gépfegyverek mögött paklizik a nemzetiségiekkel s amíg panamákat törtenek, amíg a panamáknak ninesenek felderítve, addig itt nem tárgyalhatunk ezzel a kormányval. Mit szólnak a Jelzálog Hitelbank kauciójáért fizetett panamapénzhez. (Óriási zaj.)

Amit Tisza csinál, az lelkiismeretlenség. (Ugy van, igaz, a baloldalon.)

Lovászy: Elveteműltség.

Elnök: Lovászyt rendreutasítja s a napirendi vitát bezárja.

Óriási zajban emelkedik Tisza szólasra:

— Nem akar olyan hangon válaszolni, ahogy támadják, de még mindég nem szünnék meg a nevek nélküli gyanúsításokkal, még mindég rágalmaznak.

(Óriási vihar. Felkiáltások: rendre, rendre.)

Vázsonyi: Ki meri azt állítani, hogy rágalmaznak?

Elnök két munkapárti és egy sereg ellenzéki képviselőt rendreutasít.

Felkiáltások: Tiszát miért nem utasítja rendre.

Ezután az ellenzék kivonul.

Sághy az ajtóból visszakiáltja Tiszának:

— Coriolanus!

Beöthy Pál elnök Sághyt rendreutasítja, s indítványára a Ház Károlyit, Zlinszkyt, Lovászyt, Fernbach, Béch képviselőket a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Tisza azzal fejezi be beszédét, hogy nem engedi magát mesterséges izgalmaikkal terrorizálni. (Éljenzés a jobboldalon.)

Az ülés 7 órakor ért véget.

Román pénz nem kell nekünk!

Visszajöttek a vaskóhi munkások.

Alig takarták be a szegényes termést a vaskóhi hegyek közt, megmozdultak az oláhok és százával, ezrével özönlöttek más vidékre, idegen hazába kenyeret keresni. Különösen sokan vándoroltak át Romániába, ahol az Unió banknak vannak hatalmas ipartelepei. Hónapokon keresztül dolgoztak a vaskóhi románok az erdőrengetegben, anélkül hogy fizetést kértek volna. Minden pénzüket benn hagyták a vállalatnál, hogy majd december végén egy összegben fizessék ki őket.

December végén a vállalat vezetői megjelentek a munkás telepeken és megkezdték a fizetéseket. A vállalat természetesen román pénzzel fizetett.

Az oláhok, akik életükben csak magyar koronákat és 20 filléretet láttak, valósággal megrémültek a román lei és lyukas banktól.

A fizetést teljesítő tisztviselőnek már az első munkásnál meggyült a baja.

— Hamis pénzt akar adni!

— Be akar csapni!

— Zsarolók!

— Ilyen és ehhez hasonló kiáltásokban tört ki a tömeg. Senki sem akarta elfogadni az oláh pénzt, mert hamis pénznek tartotta. Hiába volt a vezetők minden magyarázata, a munkások nem tágitottak. Éjjel, mikor nem ügyelt rájuk senki, felkerekedtek és utnak indultak Magyarországra felé.

Ezernél több oláh érkezett a vaskóhi hegyek közé. Utközben mindenki megbámulta a nagy tömeg munkást, de hiába igyekeztek valamit megtudni tőlük, nem adtak felvilágosítást.

Az ipartelepeken pedig megállott a munka, nem tudtak keresni elegendő munkást. Így ment ez heteken keresztül, míg most úgy látszik sikerülni fog rendezni a munkásviszonyokat. Vasárnap ismét megjelentek a vaskóhi oláhok közt a román megbízottak és munkásokat toboroztak a vállalat részére. Ekkor tudódott ki az oka a románok hazajövetelének. A megbízottak most már meg-

felelő mennyiségű magyar pénzzel látták el magukat és a munkások követeléseit kiegyenlítették.

A vaskóhi oláhok közül nyomban szerződést kötöttek ismét hatszáz munkással és utnak is indították Románia felé.

Más verzió szerint pedig a vaskóhiak azért hagyták ott a romániai telepeket, mert ott nem tudták rendesen fizetni őket. Elfogadták volna ők a román pénzt is, csak kaptak volna. A banknak most ismét sikerült pénzt keríteni és így tudta csak viszterelni a vaskóhiakat a kihalt telepekre.

Mint tudósítónk jelenti a vaskóhi járásból a multkorinál sokkal többen mennek ki Romániában még pedig pár nap alatt.

A széngáz második áldozata.

Meghalt a másik leányka is. Szabadlábbon a könnyelmű anya.

Tegnapi számunkban részletesen megírtuk, hogy a Hodossy Miklós-utcán egy pinclakásban szén-gázmérgezés következtében meghalt egy kis gyermek, *Paol Virág*. A másik kisleány, a négyéves *Mariska*, akit a gyermekkórházba szállítottak, tegnap reggel három órakor óriási kinok között szintén kiszendetett.

A nyomozás már megállapította, hogy az anya *Paol Erzsébet* vétkes gondatlansága okozta a gyermek halálát. Ő fűtött ugyanis a spardherdbe és tudta azt, hogy a tüzhely állandóan füstöl mégis elment, sőt az ágyban fekvő leánykákra rácsukta az ajtót is.

Tegnap ismét kihallgatták *Paol Erzsébetet*, aki kiegészítette vallomását azzal, hogy haza akart ugyan menni az éjszaka folyamán, hogy megnézzze a gyermekeket, de letett erről a szándékáról, mert nem volt kapukulesa. — A házigazda *Pogány Lajos* ugyanis azt mondotta, hogy nem ad kulesot, mert elég a lakók részére négy kapukules.

Ez a körülmény azonban nem menti meg az asszonyt a következményektől, mert beigazolódott, hogy a füstölő takaréktűz gyorsan végzett a nagyobbik gyermekkel *Virággal*. *Mariska* csak azért nem fulladt meg a végzetes éjszakán, mert a dunnya alá bujt és így valamennyire elzárta magát a gyilkos gázt.

Paol Erzsébetet szabadlábbon hagyja a rendőrség, mert anyai örömök előtt áll. Mihelyt azonban felgyógyul, azonnal zár alá veszik.

A kis hullákat fel fogják boncolni, mert *Paol Erzsébet* azt mondta, hogy még reggel szalonát adott *Virágnak* és *Mariskának* és ő szerinte a szalonna volt romlott. Ha a boncolás igazat ad az anyának, csak a szénlopásért fog felelni a törvény előtt; a köszönet ugyanis a a velencei állomásról lopta. Ha azonban a gyerekek gyomrában nem találnak szalonát, illetve romlott szalonát az ügyészség vádat emel *Paol Erzsébet* ellen vétkes gondatlanságból eredő emberölés büntette miatt.

Győződjön meg róla, hogy a
Kolozsvári „Kristály” Gőzmosógár

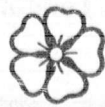
FEST

TISZTIT

MOS

A LEGSZEKKEBEN.

Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.
FO TOS! Nagyváradfi fiók: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben.

MEGVAN A BÉKE a színészek jubileuma dolgában.

(Hát volt harc?)

Napok óta transzirozzák a színháznál azt a hírt, hogy *Angyal Ilka* jubilál, ellenben *Hunyady József* nem jubilál. Mert eredetileg úgy volt, hogy *Hunyady József* is jubilál, sőt egyesek úgy kolportálták a színházi eseményt, hogy mind a ketten egyszerre jubilálnak, mert egy időben kezdték színéssz pályájukat.

A lapokban mind erről akkor esett először szó, amikor *Hunyady József* tisztelői fogták a tollat és hivatalos beadványt intéztek a színügyi bizottsághoz, hogy siessen ő is jubilálni.

Erre megjelent *Hunyady József* nyilatkozata, hogy köszöni a megtiszteltetést, de nem kér belőle. Először is nincs még negyven éves színész, meg aztán nem akarja elrontani kedves kollegájának, *Angyal Ilkának* jubileumát, amelyre február 28-ára készül a színház. Szóval neki esze ágában sincs jubilálni.

Ez a kitérés sok találgatásra adott alkalmat. *Angyal Ilka* sértve érezte magát, mert mellőzést, intrikát látott az ellenjubileum megpendítésében; viszont *Hunyady József* haragudott, hogy őt ünneprontó színben akarják feltüntetni.

Pedig igazán az egésznek nem volt elengedő és intrikáló tendenciája. Mind a kettő a legőszintébb jóakarattól fakadt s a közönség igazán nem tehet arról, hogy mikor ő mindenáron ünnepelni akar, a színészek pedig nem akarnak.

Nebogy azonban azt gondolja valaki, hogy emiatt ellentétek merültek fel a két érdemes művész között, jelentjük, hogy tegnap végleg tisztázódott a helyzet. Szent a béke a muzsa berkeiben és most már meg ne zavarja senki, mert baj lesz.

Angyal Ilkát igen febr 28-án ünnepelni fogjuk és a közönség rokonszenve impozáns módon fog megnyilvánulni ezen a napon. De ha eljön a *Jóska bácsi* jubileumi ideje, akkor az ő lába elől sem fog hiányzani a virág s fejről a babér.

Nincs semmi belső harc a színháznál és *Angyal Ilka* boldog, hogy megyőződött a minden oldalról sugárzó jóakaratról. *Bihari Ákossal* kedves emlékekről diskurálgatott tegnap a Konventbiztos próbája közben és két kedves kecskekörmöt adott át neki.

— A mai nap emlékére kedves Ákos. Tudja-e, hogy ezeket magától kaptam ezelőtt 15 évvel.

Bihari elámult a különös emlék fölött. S *Angyal Ilka* elmondta, hogy ezelőtt 15 évvel *Bihari Tihany* körül járt s mivel mindig szeretett valami kedves meglepetést szerezni kollegáinak, hozott négy kővé vált kecskekörmöt *Angyal Ilkának*. Ezekből kapott vissza most kettőt.

TURCSÁNYI ELZA GYLKOSAI.

KETTEN KÖVETTÉK EL A BORZALMAS GYLKOSSÁGOT.

Tegnap lapunkban már közöltük, hogy *Turcsányi Elza* gyilkosait a fővárosi rendőrség kézre kerítette.

A további vizsgálat kiderítette, hogy a szintén gyanúsított *Láng József* ártatlan s a rémes gyilkosságot *Kóbory Róza* házvezető és ennek szeretője *Nick Gusztáv* követték el. *Láng Józsefet* tegnap szabadon is bocsátotta a rendőrség.

Nagy Károly detektív főnök az éjszaka folyamán maga hallgatta ki *Kóbory Rózát*, de ez csak szóbeli kihallgatás volt és jegyzőkönyvet nem vettek föl a kihallgatásról, amelynek során *Kóbory Róza* azt vallotta, hogy *Láng József* asztalossegéd és *Nick Gusztáv* iacér péksegéd ölték meg a leányt, a míg ő cigarettáért ment a trafikba. Vallo-mása után kihallgatták *Láng Józsefet*, aki alibit igyekezett igazolni, *Nick Gusztáv* pedig tagadott. A detektív főnök kereszkérdései alatt azonban *Nick Gusztáv* is megtört és megvallotta, hogy ő gyilkolta meg *Turcsányi Elzát*. Alig, hogy kinyögte a gyilkos a beismerő vallomást, lehajtotta a fejét az asztalra és mély álomba merült. A mikor a detektív főnök ezt látta, elrendelte, hogy a kihallgatásokat félbe kell szakítani és majd reggel folytatják.

Kóbory Róza beismerése.

Ma reggel nyolc órakor egymásután vonultak föl a bűnügy szereplői a detektív főnök elé. Először is *Kóbory Rózát* vezették elő, és újra felszólították, hogy mondja el mindazt, amit a bűnügyről tud.

Kóbory Róza megtörtén, sápadtan és remegve állott a detektív főnök elé és megismételte azt a vallomását, amelyet már tegnap tett. Hangoztatta, hogy ő csak bebocsátotta a gyilkosokat és azután eltávozott a lakásból, mert nem tudta végignézni urnőjének meggyilkolását. A mikor azután eléje tarták *Láng József* vallomását, aki kijelentette, hogy ő péntek este kilenc órakor csak bekopogtatott *Kóbory Rózához*, aki azonban nem bocsátotta be, mire hazament, *Kóbory Róza* megmásította a vallomását és beismerte, hogy valóban egyedül *Nick Gusztáv* ölte meg a szerencsétlen leányt. Neki azonban a gyilkossághoz mindössze annyi köze van, hogy *Nick Gusztávot* bebocsátotta a lakásba.

Hogy történt a gyilkosság.

Közvetlenül *Kóbory Róza* kihallgatása után került a sor *Nick Gusztávra*. A facér péksegéd, aki a katonaságnál őrmesterségig vitte, töredelmes és részletes vallomást tett. Nagy részletességgel beszélt el, miként készült *Kóbory Rózával* a gaztett végrehajtására.

Az egész bűnügyet egy héttel ezelőtt eszelték ki. A múlt héten hétfőn beszélgetett *Kóbory Rózával* a konyhában nehéz sorsáról. Panaszkodott, hogy nincsen pénze, nem tud megélni és a leány, aki vonzalommal viselkedett iránta, részvételt hallgatta. Köz-

ben azzal a tervvel állott elő, hogy ki kellene fosztani urnőjét, akiről megtudta, hogy nagyértékű ékszerei és drágaságai vannak és akiről azt is megtudta, hogy a pénzszerényben nagyobb összegű pénzt és takarékönyvet tart.

Kóbory Róza ráállott a tervre és a részleteket azután együtt főzték ki. Megállapították, hogy miként fogják kirabolni *Turcsányi Emilit* és a tett végrehajtására a csütörtöki napot jelölték ki. Már teljesen fölkészültek a rablásra, azonban ekkor meglepetés érte őket, mert *Turcsányi Emília* csütörtökön váratlanul elment hazulról. Így tehát elhatározták, hogy a rablást másnap követik el. Ekkor azonban már megállapodtak abban is, hogy ha a megtámadott nő szép szerével nem adja oda ékszereit, vagy sikoltozni, kiabálni fog, akkor megölik. Este nyolc óra után fölment *Kóbory Rózához*, a kivel a konyhában beszélgetett.

Kilenc óra után néhány perccel megszólalt a csengő és *Turcsányi Emília* meghagyta házvezetőjének, hogy készítse el a lefekvéshez szükséges arcvizet. A házvezető ezt elkészítette és alig tíz perc múlva már be is vitte. Amikor kijött, közölte *Nick Gusztávval*, hogy urnője már vetkőzik és néhány perc múlva már bemehet hozzá. Mielőtt *Nick* a szobába ment, *Kóbory Róza* törülközőt adott a kezébe, hogy azzal végezzen a szép *Elzával*, ha sikoltozni, vagy kiabálni talál. Pontban fél tíz órakor halk léptekkel benyitott az első szobába. Az első szoba sötét volt, de a mellette lévő hálószobából kivilágított a villamos-lámpa fénye.

Közvetlenül mögötte lépett a szobába *Kóbory Róza*. *Nick Gusztáv* az első utcai szobából egyenesen a hálószobába ment és ebben a pillanatban észrevelte a belépőt *Turcsányi Elza*, aki azonban azt hitte, hogy a házvezető nője lép be halkan az első szobába. A mikor az ágyába készült beszállani, megpillantotta a férfit, melléje ugrott, hogy kimeneküljön a szobából, de a férfi elkapta, a mire sikoltozni kezdett. *Nick Gusztáv*nak, mint maga mondotta, nem volt sok ideje arra, hogy gondolkozzék, ő maga sem tudja, hogy hogy történt, a mikor a két szoba között az ajtóban fojtogatni kezdte áldozatát. Nem tudott számot adni arról, hogy mit eselekedett, csak azt tudja, hogy addig nem bocsátotta el áldozatát, a míg érezte, hogy élet van benne.

Az első dolguk volt, hogy hozzáfogtak a holttest eltakarításához. A fürdőszobából becipelték a leány hatalmas utazókosarát, belegyömöszölték a szerencsétlen áldozatot, rázárták a két *Wertheim-lakatot* és azután a kosarat visszavitték a fürdőszobába. Ezután kimentek a eselészobába, ott az ébresztőórát reggeli öt órára igazították be és ezzel lefeküdtek.

Öt órakor fölkeltek és az utazókosarat kivitték a *Kacska-utca* át a *Margitpartra*, a *Dunáig*. Itt azután a hosszú lépcsősoron lelépték az utazókosarat a *Dunába*. Arra nem számítottak, hogy a *Dunának* éppen azon a pontján, ahol a kosarat lelőtték, egy cövek állott, a melybe a kosár megakadt és ezért nem eshetett bele a vízbe. Ők ezt nem vették észre és amikor a kosarat lelőtték, mind a ketten az ellenkező irányban elszaladtak.

ahol óriásivárosztekban kapnak: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumilepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

Az volt a tervük, hogy az ékszerekkel és a pénzzel, a mit találnak Svájcba szöknek, mert azt hitték, hogy onnan nem adják ki a bűnösöket.

A szembesítés.

Eddig tartott Niek Gusztáv vallomása. Ezután szembesítették Kóbory Rózával, a ki azonban a szembesítés után is megmarad állítása mellett, hogy ő a fojtogatásnál nem volt jelen és tagadja azt is, hogy a villamos lámpát ő oltotta el a dulakodás pillanatában.

Turcsányi Elza örökösei.

Budapest, jan. 13.

A meggyilkolt Turcsányi Elza körülbelül egy millió korona értékű vagyonát hárman öröklék: az édesanyja, a fivére Zvada Mihály és Elza nővére.

**SZABÓ LAJOS
mint pénzhamisító.**

A kir. ügyészség fogházában ül.

Pár évvel ezelőtt nem csak Nagyváradon, hanem az egész megyében, sőt a szomszédos vármegyékben is élénk ösmeretségnek örvendett a Szabó és Tapaszi-cég. Száz és száz becsapott gazda keservesen fizette meg, hogy ezekkel az emberekkel közelebbi ismeretségbe lépett; egyik-másik egész vagyonát siratta, amely a két ember révén elszórt.

A bankógyárosok.

Szabó Lajos, Tapaszi Károly különösen a községekben üzték csalásaikat.

A vármegye hol egyik, hol másik községeit látogatták meg. Gondoskodtak arról, hogy mindjárt első fellépésük imponáljon a falusi parasztembereknek. Lagesizmásan, kiöltözve jártak-keltek. Az egyik mint bankár szerepelt s ujjait telerakták aranygyűrűkkel.

Kikémlelték, hogy melyik gazda rendelkezik készpénzzel, s igyekeztek vele megösmerkedni. Ez könnyen ment, mert nem kimélték a pénzt s ahol megjelentek, ropogós bankókkal fizettek.

Mikor azután megkötötték az ismeretiséget, kezdetét vette az illető megoldozása.

Nagy titkolódzás mellett elmondották a kiszemelt áldozatnak, hogy a fővárosban bankógyárak van s minden száz koronáért ezer koronát adnak az általuk gyártott vadonatuj, ropogós bankókból. Mindjárt meg is mutatnak néhány darabot az új hamis bankókból, amelyeknek csak az a hibája, hogy a szám egyforma rajtuk.

Hogy az általuk „gyártott“ bankók felismerhetlenségét igazolják, az illető gazda előtt fizettek vendéglőben, boltban stb. Aki nagyon nehezen akart lépre menni, azzal még azt is megtették, hogy valamelyik bankban váltották fel előtük a százas bankót.

És a kiszemelt gazda lépre ment, mikor látta, hogy a hamisnak jelzett pézst mindegyütt gyanútlanul elfogadják. Természetesen ezek az emberek nem is sejtették, hogy a Szabóék által felváltott pénz valódi bankó, amelyet az Osztrák-Magyar Bank boesátott ki s nem Szabóék gyártották.

Mivel pedig a könnyű meggazdagodás után sóvárgó ember mindig akadt, a Szabó és Tapaszi céghez csak úgy dült a pénz; az üzlet jobban ment mint némely takarékpénztár.

Nem jön a hamis bankó.

Egyik-másik gazda ezeket adott át Szabóékknak, sőt némelyik nemesak készpénzt szolgáltatatta át a „bankógyáros“ uraknak, hanem még házat, földjét is megterhelte adóssággal.

A kitűzött határidő pedig eltelt, de a hamis pénz csak nem jött. Mindég újabb és újabb határidőket tűztek ki; sőt mikor már erősebben türelmetlenkedtek a becsapott emberek, megérkezett Budapestről a nagy pecsétes levél, amelyben szoros titoktartás kötelezettsége mellett tudatja a bankógyár vezetője, hogy csak később lesz „dohány“, mert eltört a gép. Mäskor elfogyott a papír s csak később kapnak ismét alkalmas papírt, mert azt csak Amerikából szerezhetik be.

A vége csak az lett, hogy nem kapott semmit a gazda s ha nagyon követelődött, azzal ijesztették meg, hogy ha feljelentést tesz, akkor mint büntársat, őt is megbüntetik.

Ennek rendszerint volt is eredménye: a becsapott ember szépen elhallgatott.

Ha egyik-másik esetről tudomást szerzett is a hatóság, a büntetés elmaradt, mert a család csak feljelentés alapján volt üldözendő esemény, feljelentő pedig nem volt.

A kidobolás, mint reklam.

A Szabó-Tapaszi cég annyira vitte már ezeket az üzelmeket, hogy a nagyszalontai előljáróság kidoboltatta, miszerint a közönség tartózkodjék ezektől az emberektől, mert az egész hamispénz história csak család.

A nép azonban nem hitt a hatóságnak s azon feltevésben volt, hogy a hatóság nem tudja Szabókat büntetni s ezért ilyen uton akarja elejét venni a nép boldogulásának, a melyet a hamispénz révén érhet el. A kidobolás után még jobban hordták a pénzt szabó Lajoséknak. Még intelligensebb iparosemlerek is akadtak, akik egész vagyonukat átadták Szabó és Tapaszinak, a meggazdagodás reményében.

Hogy ez a két, különben egészen műveletlen ember mily nagy mértékben üztek a csalásnak ezen raffinált módját, mutatja az is, hogy az általuk pontosan vezetett feljegyzések szerint egy-egy évben 50-60 ezer, sőt 90 ezer koronát is összeharácsoltak a becsapott emberektől.

Az új törvény hatása.

Pár évvel ezelőtt azután az új törvény, mely a család kísérletét is, hivatalból üldözendő eseménynek minősíti, tönkre tette a kitűnő üzletet. A „cég“ ugyan nem ment esődbe, de az új törvény, mint a hurok, mindég ott lógott a cégtársak feje felett.

Csakhamar hurokra is került Szabó Lajos s a kir. ügyészség hosszabb időre ellátta kosztal és lakással, Tapaszi pedig más vidékre tette át lakását.

Pár hónappal ezelőtt került ki Szabó Lajos a nagyváradai fogházból.

A hamis öt koronások.

Szabó Lajos pár hónapig itt esavargott Nagyváradon, de azért nem volt hűtelen a jó vidékhez sem, ahol hiszékenyebbek az emberek.

Hamis 5 és 2 koronások gyártása és forgalomba hozatalára adta deresedő bűnös fejét.

Az üzlet azonban gyengén ment; ezzel már nem lehetett nehéz ezreket „keresni“, mint az előbbi üzletben.

Csakhamar rajta is vesztett legujabb foglalkozásán; a esendőség elfogta s beszállította a nagyváradai kir. ügyészség fogházába.

Szabó Lajos tehát ismét a fogház cellájából nézi a világ folyását.

Megveszett gyermek.

Megmarta a hírot. — Veszedelmes vándorkomédiások.

Borzalmas kinok közt mult ki tegnap délután Váradfenesen Imre István 14 éves fia. Még november hatodikán történt, hogy a belényesi nagyvásárra kóbori komédiások is átrándultak. Belényesből a társaság két kocsival átrment Váradfenesre is, ahol az ócska mutatványokat egész nap bámulta a falusi nép. A bámulók között volt Imre István is, akit különösen a komédiások kerekén járó bódéja érdekelte. Egész nap ott állkodott a bódé körül.

A komédiásoknak volt egy kutyájuk is, mellyel Imre pár percig játszott. A kutya egyszerre megvadult és belekapott a fia lábába. Imre hazament s elmondta az esetet a bírónak. A bíró ráparancsolt a fia szüleire, hogy a gyermeket azonnal szállítsák fel Budapestre.

Az esetnek csakhamar hire futott. Tudomást vettek róla a komédiások is. A vándor trupp tulajdonosa nyomban felkereste a megmarta gyermek szüleit, fájdalom és hallgatis díj fejében 25 koronát fizetett. Az nap még rendeztek egy előadást, másnap délben pakoltak és eltűntek a járásból. Dél előtt folyamán azonban Imre István szülei megsajnálta a komédiásokat és visszaküldték a

IGAZ VALÓSÁG!

Nem üres reklam! Az a talános rossz üzletmenet miatt december 1-től a következő igazan olcsó árak mellett aranyt és ékszereket árulunk.

- 1 finom arany női óra 15, 16, 20 koronától kezdve.
- 1 finom arany karkötő óra 39, 42, 45 korona.
- 1 arany férfi óra 39, 42, 45 korona.
- 1 női aranyóra gyémántokkal 32, 35, 38 K-tól kezdve.
- 1 ezüst karkötős óra 8, 10, 12, 15 koronától kezdve.
- 1 acél- vagy nikelőra 4, 5, 6 korona.
- 1 női ezüstóra 7, 8, 9, 10 korona.

- 1 jó ébresztő óra 2,70, 3, 4 korona.
- 1 nagy ingaóra 15, 17, 20 korona.
- 1 szép valódi gyémántgyűrű 12, 15, 20 korona.
- 1 briliáns gyűrű 20, 25, 30 korona.
- 1 pár valódi brilián-függő 40, 50 kor.-tól 3000 kor.-ig.
- Arany nyaklánc 8, 10, 12 koronától kezdve.
- Arany karikagyűrű 6, 7, 8, 10, 50 kor.-ig.

Arany lánc 20 gr. 42 korona, 30 gr. 62-50 korona.

- Arany női gyűrű 5, 6, 7 K.
- Arany medaillon 4, 5, 6 K.
- 1 ezüst cigarettadoz 8, 10, 12, 15 korona.
- 6 pár kés, villa, valódi ezüst 14, 15, 17 korona.
- Egy pár arany fülbevaló 3, 4, 5, 8, 10 korona.

Eladó csakis készpénzert! Tessék a kirakatot megtekinteni. Saját pénzének ellensége, ki nem győződik meg ezen olcsó árakról és nem vásárol **HERBST** ékszerárúházában, Rákóczi-ut 1. sz.

25 koronát, mert a harapás helye is begyógyult a jóféle füvektől.

A mult héten kedden, tehát január 6-án Imre Istvánon borzalmas tünetek mutatkoztak. Olykor rettenetes görcsei voltak. Ilyenkor tört, zuzott, a fogait viesoritotta. Szeme homályos volt s az arca is félelmetesen nézett ki. A hatóság közegei megállapították a veszettséget. Most már késő volt minden. Gyógykezelésről szó sem lehetett. Minden intézkedésük a fiu ártalmatlanná tételében nyilvánult meg. A szerencsétlen gyermeket bezárták egy magános szobába, hova senkit sem engedtek be.

Az egész falu összefutott, mikor a borzalmasan szenvedő gyermeken kitört a baj. Ilyenkor rettenetesen ordított, tört, zuzott, míg teljesen kimerült s erőtlennül roskadt össze.

Tegnap, mintha megszűnt volna a rémes betegség Imre István tisztán beszélt s nyugodtan viselkedett. A községi bíró félre téve minden félelmet, bement a gyermekhez és vele huzamosabban beszélgetett. Egyszerre minden átmenet nélkül ismét kitört a fiu a baj és vérben forgó szemekkel fogait csattogtatva rontott a bíróra. A megrémült bíró védekezett. Elkeseredett küzdelem fejlődött ki a két ember közt. Dulakodás közben Imre István megkarmolta a bíró kezét. Végül is sikerült a bírónak nagy nehezen kimenekülni.

Pár óra mulva a gyermek iszonyu görcsök közt meghalt. A bírót felszállítják a Pasteur intézetbe. Imre lakásán pedig hatósági vizsgálatot tartanak, hogy nem fertőzte-e meg a szerencsétlen gyermek. A vizsgálatot különben kiterjesztették arra is, hogy a fiu bajának elhanyagolása miatt kit terhel a felelősség.

Szocialista tüntetés.

Budapest, jan. 12.

Ma este kisebb tüntetés volt a fővárosban. A munkások apró csoportokra osztva járnak az utcákon. Az Ujság szerkesztőségének ablakait bevették. A rendőrséggel nem volt nagyobb összetűzés. A Népszava keddi számát elkobozták.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12:50 és 16:50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

..FIREK..

Tájékoztató.

Január 17. A velencei Kath. Kőr teacstélye.
Január 17. A tiszti Kaszinó táncestélye.
Január 18. Ujvárosi Takarékpénztár közgyűlése
d. e. 11 órakor.
Január 24. Táncestély a Kaszinóban.
Február 6. A velencei Kath. Kőr teacstélye.

* A görög katolikusok ujéve.

A görög szertartású katolikusok ma ünneplik a Megváltó névadásának ünnepét, mikor az ujszülött Jézust a templomban bemutatják, ezzel az ünneppel kezdődik a görög katolikusok ujéve. Az ünnep alkalmából a görög katolikus székesegyházban a szentmisét dr Radu Demeter megyéspüspök tarja s ugyanő mondja a szentbeszédet is.

* Rendkívüli városi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága decemberi közgyűlésében a szervezeti szabályzatnak az új állások szervezésére és a tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó részét csak annyiban fogadta el, hogy a polgármester-helyettesi és javadalmi tanácsnoki állások szervezését kimondotta, többi részeiben pedig levette a napirendről, s rendkívüli közgyűlésre tűzte ki. A városházán már kitűzték a rendkívüli közgyűlés határidejét és pedig január 22-én délután 3 órára. A rendkívüli közgyűlésnek csak egy tárgya lesz: a fizetésrendezés kérdése.

* Nász Lovassy Andor családjában.

Lovassy Andornak, Tordaaranyos vármegye nyug. alispánjának szépséges leányát: Violát ma vezeti oltárhoz Szabadhegy Ernő Kolozsvártt. E nász Biharvármegye két előkelő családját fűzi össze. Lovassy Andort nemesak családjá köti Biharvármegyéhez, hanem azon évek emléke is, melyeket itt töltött a vármegye szolgálatában s érdemes írói munkásságban kedves szellemességével sok derűtséget szerezve olvasóinak. A vőlegény: Szabadhegy Ernő nagybirtokos, okleveles mérnök, akinek családja egyike a vármegye legelőkelőbb családjainak. A vőlegény fia néh. Szabadhegy Gézának, kit igazi uri modorról az egész vármegye ismert és szeretett s akinek minden tekintetben nyomdokain halad fia. Az ifju pár és a két család örömeiben igaz szívvel osztozik a vármegye egész előkelő társadalma.

* **Kinevezések.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a megye területén működő m. kir. állatorvosok közül Timár Emil tenkei járási m. kir. állatorvost a IX. és Dénes Pál vaskóhi járási m. kir. állatorvost a X. fizetési osztályba nevezte ki.

* **A Tisza befagyott.** Csongrádról táviratozzák: Az időjárás olyan hidegre fordult pár nap óta, hogy a Tisza ma reggelre befagyott.

* Belépési felhívás a Népszövetségi Hitelszövetkezeti II. évtársulatába.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet II. évtársulatába már eddig 288 tag 2045 üzletrésszel lépett be. Az eddig elért szép eredmény fényes bizonyítéka annak, hogy ezen Hitelszövetkezet eddigi működése a legnagyobb bizalmat vivta ki a nagyközönség körében. Beiratkozni még mindig lehet. A vezetőség a hivatalos órákat kibővítette, s ezentul hétfőn és csütörtökön d. u. 2 órától 6-ig lehet befizetni, s ugyancsak akkor lehet beiratkozni is. Egy üzletrész 20 fillér s kiki annyi üzletrésszel lép be, amennyivel akar. Beiratáskor üzletrészenként 10 fillér felvételi díjat kell fizetni, s már a felvételi díj lefizetése alkalmával mindenki megkapja a saját nevére kiállított befizetési könyvecskéjét. A szövetkezet helyisége Szilágyi Dezső-u. 5. sz. I. emeleten van.

* Dankó Pista szobrát megrongálták.

Szegedről jelentik, hogy Dankó Pistának, a jeles magyar dalköltőnek a Tisza-parton felállított márványszobrát kegyetlen kezek durván megrongálták. Otromba, szeméreméért rajzokkal csúfították el a szobrot, amiket csak csiszolással lehet eltávolítani a szemeses márványról. A rendőrség nyomozza a tetteseket. A kegyeletsértés azért történhetett mert, míg a többi szegedi szobrot tél idejére faköppenyeggel borították be, Dankó Pista márványemlékét szabadon hagyták.

* Szomorú mézeshetek. Kossuth

Ferenc, aki hétfőn tartotta meg esküvőjét a Gresham palotában lévő lakásán özv. gróf Benyovszky Sándornéval, jelenleg ismét nagy betegen fekszik. Az esküvőt is tulajdonképpen betegsége miatt kívánta megtartatni Kossuth. Az esketési szertartást Bakács Antal plébános végezte. Az esküvő után Kossuth állapotáról nagyon aggasztó hírek keltek szárnyra. Tegnap a nagybeteg állapotában némi javulás állott be. Éjjel 1 órakor a beteg némileg jobban lett és elszunnyadt. Reggel mesterségesen tápiálták. A beteg ágyánál állandóan ott van dr Buday Leó és egy ápolónő a Herczel szanatoriumból. Ott van állandóan a felesége is. Tegnap délelőtt megvizsgálta Kossuthot dr Müller Kálmán. Délben konziliumot tartottak a beteg felett báró Müller, báró Herczel és Ritoók Zsigmond tanárok.

* Kereskedők figyelmébe.

Magyarország és Ausztria kereskedelmi és jogász-köréből gyakran hangzik el a panasz, hogy az ottani hitelezők követeléseiket horvátországi adósaikkal szemben az elavult horvát perrendtartás hiányos intézkedései és a jogsegély kérdésében uralkodó tájékozatlanság folytán nagy nehézségek árán képesek csak érvényesíteni. Ily viszonyok közt hízagpótló tájékoztató gyanánt kell tekintenünk dr Lavoslav Schick, zágrábi ügyvédnek „Die Birtreibung von Aussastanden in Kroatien“ cím alatt kiadott németnyelvű munkáját, mely a horvát jogsegélyek, a végrehajtással és a csődjoggal foglalkozik. A kitűnő segédkönyvre, melynek ára 2 korona, felhívjuk az érdekeltség figyelmét.

ORVOSILAG TÖBB SZÁZ ESET BENAJÁNLAV.
TELEFON 10-39. □ TELEFON 10-39.

KEPESELEK
ORVOSI KÖTSZERÉSZ ÜZLETE
NAGY-VÁRAD „SAS-PASSAGE“
ATJÁRÓ. Ajánlja saját készítményü

sérvkötőit, szuszpenzoriumok, fecskendők és beteg-
ápolási cikkeit, u. m. egyenestartók,
anatómiai sérvkötők, amelyek a sérvet állan-
dóan visszatarják, műta-
bak és művétagok, gummi cikkek, hari-nyák stb és a még fel nem sorolható cikkek.
Külön próbaterem női és férfi kiszolgálásra. :: Óriási nagyraktár :: Tisztviselők és Iparosoknak árendésmény.

Megrendelhető a szerzőnél valamint a zágrábi kereskedelmi és iparkamaránál. Nagyvárad, 1914 január hó 6-án. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József, elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

*** Megugrott ügynök.** A Singer-féle fővárosi likörgyár ügynöke, Weisz Miksa több okiratot hamisított. A cég feljelentést adott be ellene, mire az ügynök eltűnt Budapestről. Weisz Miksa Nagyváradról nősült. A szeszipar terén igen sok egyénnel állott Nagyváradon is üzleti összeköttetésben. Tegnap érkezett meg a körözlevél a fővárosi rendőrségtől. A körözlevél mellett fényképét is megküldték, amelynek az az érdekessége van, hogy két oldalt női kalapok látszanak. Mintha a férfi mellett két nő állana. A budapesti rendőrség diszkrét akart lenni és levágta a fényképről a két hölgy arcát, Weiszot Váradon is keresik.

*** Késelő vasúti munkás.** Kovács Sándor mipepéresi vasúti munkás Veres Ferenc vasúti raktárnokot és az ott dolgozó többi munkásokat megtámadta. A részeg munkás kist vett elő és azzal hadonászott és többeket megszurta. A vasúti rendőrség a duhajkodó vasúti munkást előállította a rendőrkapitányi hivatalhoz.

*** Szigligeti-ünnepség Budapesten.** A Nemzeti Színház igazgatósága március 7-ére tűzte ki a Szigligeti Ede születésének száz éves fordulójára rendezett ünnepség első előadását. — Ezen az estén a „Fenn az ernyő, nincsen kas” című színművet játszzák el, amelyet Herczeg Ferenc alkalmi prófógusának előadása fog bevezetni. A következő napon, március 8-án a „Valéria” című történeti dráma felelevenítésére kerül a sor. Az ünnepséget március 9-én a „Liliomfi” reprize fejezi be, új szepozsztással és új díszletekkel.

*** Teadélután a tárlaton.** Ma délután 5 órakor rendkívül meleg, kedves és közvetlen hangulatu zsur lesz a Fekete Sas első emeleti helyiségében. A műtermékeket terjesztő részvénytársaság agilis emberei igazán kellemes szórakozást eszeltek ki a nagy közönség számára. A tárlat rendkívül gazdagsága anélkül is nagy közönséget vonz, de ma délután valószínűleg alig fogunk elférni a három teremben. A közönséget meg fogja lepni az az ötletes elrendezés, amely műtermi interieurókat varázsol a képek közé. Egészen párisi ízű tárlati zsur lesz ez, amelyen olyan kiváló művész, mint *Károlyi Leona* asszony fog énekelni. Az ünnepelelt diva *Kurucz János* legújabb nótáit éneklé el *Bura Karesi* bandája mellett. *Polgár Mariska* számára *Antal Sándor* irt humoros ötletes kis csevegést arról, hogy mit beszélnek suttognak az emberek a tárlaton. *Dutka Akos* négy és komoly előadást tart a tárlaton részvevő művészek irányáról. *Papp Jenő* pedig szatirikus rajzot fog felolvasni a bohémek egyik típusáról. A zsuron a teát *Novomeszky* cukrázdája szolgálja fel. Belépődíj 1 kor. 20 fill., amelyért egyuttal teát is adnak.

*** Előadások az Iparos Asztaltársaságban.** A nagyvárad Iparosok Asztaltársasága tegnap este tartott összejövetelén a tagok szép számmal voltak jelen az Arany Sas étteremben. Dr. *Dajka Endre* r-alkapitány, iparhatósági biztos alelnök indítványára az asztaltársaság elhatározta, hogy ezután minden kedden, a rendes összejövetel alkalmával lesznek szakelőadások, nem mint ezelőtt, csak kéthetenként. Dr. *Dajka Endre*nek sikerült kiváló szakférfiakat megnyerni az előadások tartására.

*** Gazdasági előadások a megyében.** A földmivélsügyi minisztérium helybeli kirendeltsége a biharmegyei gazdasági egyesülettel karöltve a szokásos téli gazdasági előadásokat ez évben is megtartja és a sorozatos előadásokat folyó hó 9-én kezdte meg, ahol *Kellner György* m. kir. főállatorvos az állategészségrendészetről és az állatbiztosításról. *Merza Jenő* gazd. szaktanár pedig a talajmivélsről tartottak előadást a szép számban megjelent kigazda közönségnek. F. hó hetedikén pedig Biharkeresztesen és Toldon tartottak gazdasági előadások.

*** Elhajtották lovaikat, szekereit.** Harsányi József hegyközkovácsi-i lakos egy szekér szalmát hozott be eladás végett, midőn a szalma árát felvette, betért a Nagypiactéren lévő „Temesvári” söresarnokba s ott borozott. Este 6 óra körül el akart távozni a koresmából és akkor nagy ámulattal látta, hogy kétlovas szekereit ismeretlen tettes elhajtotta.

*** Meglopták a váróteremben.** Maresinkó József szegedi lakos a vasúti állomás III. osztályu várótermében maga elé állította sárga bőrtáskáját, amelyben ruhaneműek és különféle szerszámok voltak elhelyezve és elaludt. Tizenegy óra tájban felébredt és akkor figyelmeztette a váróterem pincérje, hogy utazó táskáját két munkáember vitte ki a perronra. Valószínűleg a Budapest felé induló vonattal távoztak el és magukkal vitték Maresinkó táskáját.

*** Munkában a gyújtogatók.** Ezen a héten hárommal apadt Körözsbárlagon a bebiztosított házak száma. Hétfőn este 9 órakor a község különböző pontjain egyszerre három ház gyulladt ki. Alig egy óra múlva már a lakóházak melléképületei is lángban állottak. A megoszott lakosság az amugy is nagy szélben nem tudta lokalizálni a tüzet. Elhamvadtt minden. Három gazdának pusztult el mindene a tűz alkalmával. És pedig *Blaga Toma*, *Puskó Péter* és *Bogye Gergely* épületei. A vizsgálat során bebizonyosodást nyert, hogy a tűz mind a három esetben gyújtogatásnak a következménye.

*** Végrehajtás karhatalommal.** Gyantán szomorú világot élnek azok, akik még nem mentek ki Amerikába. Az adóbehajtások most vannak folyamatban. Soha még ilyen nehezen nem fizettek adót, mint az idén. A végrehajtónak annyi dolga van, hogy máskor egy egész járásban sem volt annyi. Különösen megnehezíti a végrehajtók munkáját a lakosság ellentállása.

— Nem fizetek az . . . sem, mondják az adózók. És a végrehajtó kénytelen a csendőrséghez folyamondni támogatásért. A tenkei főszolgabíró most a végrehajtó biztonságá végett két csendőrt rendelt ki a végrehajtásokhoz. A szigorú adóprésnek aligha lesz foganatja, mert hiábavaló a zálogolás, az árverelés, ha nincs vevő. Hiszen kinek van most pénze?

*** A nagyvárad m. kir. teljes honvéd zenekar** a Fekete Sas kávéházban ma, szerdán este *Wagner*, francia és olasz hangversenyt rendez *Albert* h. karmester személyes vezetésével.

*** Lopják a tyukokat.** Grósz Mártonné helybeli lakos ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, mert udvarán lévő ketrecből az összes tyukjait ellopták.

*** Véres harc Albániában.** Egy valonai távirat jelenti, hogy Albániában *Essad pasa* katonái és az albán csendőrség között véres harc folyt le *Elbassara* közelében. *Essad pasa* csapatait a hír szerint visszaverték. A harc rendkívül véres volt, mindkét részről sokan estek el és sebesültek meg.

*** Új női zenekar a Koronakávéházban.** Ma és mindennap *Neszmélyi Izsóné* női zenekara 38-ik *Rác Laci* kitűnő primás vezetésével közreműködnek: *Neszmélyi Izsóné* harmonium, *Neszmélyi Bözsike* hegedű és *kuplé énekesnő*, *Cseresnyés Irmuska* hegedű és népdal énekesnő, *Ringhoffer Mariska* szólista, *Reinthal Margit* dalosnő, *Andikovits Gizella* bőgős és *Fonyó Tihámér* zongoraművész. A zenekar a legújabb új darabokat adja elő u. m. a *Nevetőférfj*, *Katona* dolog, a *Mozikirály* stb. és az összes klasszikus újonságokat. Szabad bemenet. Kezdeté este 8 órakor Szives pártfogást kér *Neszmélyi Izsóné* karmesternő.

*** Verekedő szabók.** Tegnap reggel *Ábrahám Sándor* szabósegéd a *Veres Balázs-utca* 9. szám alatt összeszólalkozott *Bicsis Sándor* szabó tanulóval. A veszekedés az lett a következménye, hogy *Bicsis* a szabósegédet egy ollóval megszurta. Azután birokra keltek és sikerült *Ábrahám Sándornak* az ollót támadójától elvenni és most már *Bicsist* szurta meg. Mindkét sérültet a mentők beszállították a biharmegyei kórházba.

*** Cipőlopás.** *Spreng Antal* helybeli kereskedő ismeretlen tettes ellen feljelentést tett, mert *Zöldfa-u.* boltja elé kirakott cipők közül töbet elloptak.

*** Drága malacok.** *Cser József* szentjánosi lakos *Fodor Tógyer* helybeli lakostól malacokat vásárolt, mely alkalommal 50 koronás bankjegyet adott át *Fodornak*, aki az abból visszajáró 14 korona összeget is magánál tartotta és megugrott.

*** Ingatlan eladás.** *Nagyteleky-utca* 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtehatók *Kossuth-utca* 3. szám alatti irodánkban. **Hungária** cipőgyár r.t.

x **Erdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László* és *Tsa* urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka *Sal Ferenc-utca* 17. Telefon 832 sz.

x **Gyászkalapokból** nagy választék érkezett **UJHELYI RÓZÁHOZ**, *Rimanóczy-utca*, *Royál-kávéház* szemben. 4 óra alatt bármely modell után készülhet gyászkalap. Tisztelettel **UJHELYI RÓZA**, *Rimanóczy-utca* 2. szám.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, *Nagy Sándor-utca* 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle témcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vagó munkát jutányos árban.

x **Az E. K. A. R. T.** (Egyesült Kereskedelmi- és Autószállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherautókat szállít az összes felszerelési cikkekben *Szilágyi Dezső-utca* 6. sz. a. nagy raktárt tart. Telefon: 13-21. A cégnek *Kórház-utca* 6. sz. a. pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóhelye van szakfelügyelet alatt. Telefon: 13-52. Benzin és olaj nagy raktár! A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagó-kapu mellett.

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá eszkapkák, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Felhívás.** Átköltözködés miatt az összes raktáron levő árukat fél áron alól kiárusítjuk, u. m.: férfi és női ernyők **óriási választékban**, női, férfi és gyermek téli keztyűk, gallérvédők, női lélekmelegítők, zsebkezdők, harisnyák, nyakkendők, férfi és gyermek sapkák, bőr- és aczélárúk és egyéb dísz tárgyak óriási választékban fél áron alól. -- Üzletünket február 1-re a Szent László-téri volt Radó-féle helyiségbe helyezük át. Tisztelettel **KLEIN VILMOS és TÁRSA.**

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy vagon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x **Teljesen ujonnan van átalakítva** a Rimanóczy-étterem Körös-parti helyisége. Gyönyörű délszaki növényekkel van díszítve, pazarul világítva. Minden időben társas összejövetelek, lakodalmak vagy gyűlések alkalmára a n. é. közönség rendelkezésére áll. Elsőrangú magyar és francia konyha, finom borok, kőbányai sörök és előzékeny kiszolgálásról gondoskodik **Fitz Sándor** bérlő.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejeitünk rendelés szerint, 24 tillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szántóval szemben Bákóczy-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.“ Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbből a le-díszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szögcselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sárkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjeleneik.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szihta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Több egyszobás lakás** kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellék helyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Báli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calozsik, téli cipők, fehérneműek, uri divatcikkék legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x **Ezerféle játék** tiúknak, leányoknak gyönyörű szép ajándéktárgyak, felnőtteknek ridikütök, manicűrök és fésű készletek nagy választékban kaphatók a **Párizsi Bazárban** Sás alatt.

Legszebb ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek

egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

Fogak és fogszoró, úgy auro-ukba mint aranyba fog alva sz. p. padlás nélkül, továbbá arany koronákat, eszpfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszágazott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Meghódította a hölgyeket** **Mlle JULIETTE** elsőrendű melléfűző kiöltözéségeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Szerda: **Katonadolog.** (Bérletsszünet.)
Csütörtök délután: **Hajduk hadnagya.** (Ifjúsági előadás); este: **Katonadolog.**
Péntek: **Katonadolog.**
Szombat: **Holén vágyai.** Ilya. A mester (Bemutató előadás.)
Vasárnap este: **Katonadolog.**

Katonadolog. A bemutató óta nap-nap mellett, zsufolt házak előtt kerül színre az idényben páratlan sikert aratott Zerkovitz-operette: a **Katonadolog**, amelynek fényes kiállításra állandóan nagy publikumot vonz. A kitűnő operette ma, szerdán este először kerül színre bérletben, ami csak amellet szól, hogy a **Katonadolog** e hét hátralevő előadásaiban az eddigieknél is nagyobb közönség előtt fog színre kerülni.

Hajduk hadnagya. Holnap, csütörtökön délután, három órai kezdettel, ifjúsági előadást rendez a szinnáz. Az előadásnak előreláthatólag nagy közönsége lesz, amennyiben a **Hajduk hadnagya** kerül színre, ez a kedvelt operett, amelynek ugy a librettója, mint magyaros motívumú zenéje állandó vonzerővel bír. A csütörtöki ifjúsági előadásra a jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

A bérliők figyelmébe. A színház igazgatósága felkéri a t. bérliőket, hogy a második félévi bérletdíjakat a színház irodájában befizetni sziveskedjenek.

IRODALOM

...
Ünnepi olvasmányok. A híres svéd író, Ellen Key korunkat a „gyermek századának“ nevezte el. És méltán. Mert társadalmunk minden tényezője ma egy boldogabb gyermekkor megteremtésén fáradozik. Sőt azok a kulturális törekvések, melyek jobb társadalmi berendezéseket, biztosabb létfenntartási viszonyokat követelnek mind a jövő generáció: a gyermek jobbsorsának megalapozását célozzák.

De nemcsak a társadalmi berendezéseket akarják a fejlődés viszonyaihoz mérten a gyermek számára megjavítani, hanem magát a gyermeket is tesileg és lelkieg mind tökéletesebb és harmonikusabb egyéniséggé akarják nevelni, hogy egy boldogabb társadalom boldog tagja lehessen. A cél elérésében óriási szerepe van az irodalomnak. A könyvek a gyermek legjobb nevelői, olvaszthatatlan pajtásai. A gyermekori olvasmányok impressiói az egész életre kihatnak! Jellemét kifejlesztik, irányítják, kedélyét megmésztik a könyvek, — vagy megmésztelyezik. Szülők! Nevelők!

A gyermek századában óvakodjatok rossz, alacsony színvonalon álló ifjúsági irodalomtól! Mert mérgezőbb ez mindennél. Sajos, nálunk még a jó gyermekkönyvek oly drágák, hogy csak a yonos szülők gyermekei számára hozzáférhetőek. Egy lelkes csapat, élén gróf Teleki Sándornéval, a „Szikra“ néven jói ismert íróval vállalkozott arra, hogy a magyar fiúknak és leányoknak olcsón megszerzi a gyermek-

irodalom remekeit. A Modern Ifjúsági Könyvtár 64 oldalnyi terjedelemben 20 filléres füzeteket hoz forgalomba szebbnél-szebb történetekkel és művészi képekkel tarkítva. — Eddig 5 ilyen füzet jelent meg: A bűvös forrás, Sampo Lappellil, Napsugár hercegnő, Óles Miska és Zelma Lagerlöf híres legendáját. „A betlehemi gyermeket” tartalmazva. 20 fillérért, vagy évi 5 korona előfizetési díj ellenében minden szülő megszerezheti gyermeke számára a szívet és lelket gyönyörködtető legnemesebb szórakozást: az olvasást. A Modern Ifjúsági Könyvtár Kiadóhivatala (Budapest, VII., Thököly-ut 46.) készséggel küld mutatványszámot az érdeklődőknek.

MULATSÁG

A községi leányiskola ünnepe. A nagyvárad olaszii közs. polgári leányiskola Segítő-Egyesülete 1914. január hó 17-én délután 4 órakor a Tisza Kálmántéri iskolaépület tornatermében szegény növendékei segélyezésére ünnepséget rendez a következő műsorral:

1. Prológ. Irta: Sas Ede. Előadja: Popper Anna ifj. elnök. 2. A tudományok Abécéje. Allegorikus játék versben. Irta: Tordai Grail Erzs. 3. Falusi koncert-próba. 4. Nagytakarítás. Vigjáték 2 felvonásban. Irta: Csapodiné Allaga Vilma. Belépőjegy 2 és 1 kor., állóhely 40 fillér.

TÁVIRATOK

Prohászka disz doktor.

Székesfehérvár, jan. 13.

(Saját tudósítónktól.) Prohászka Ottokárt a budapesti egyetem hit-tudományi kara a Konstantin-jubileum alkalmából disz doktorrá választotta. A diszoklevelet tegnap adták át a püspöknek Dúdek János, Kiss János és Székely István egyetemi tanárok. A küldöttséget Székesfehérvárt nagy ünnepséggel fogadták.

Kossuth állapota.

Budapest, jan. 13.

Kossuth Ferenc állapota változatlanul súlyos.

Magyar győzelem.

San-Moritz, jan. 13.

A korecsolyaversenyen a Budapesti Korescsolyázó Egylet csapata az angol válogatott csapatot 7:0 arányban győzte le.

A Ház szombat nem tart ülést.

Budapest, jan. 13.

A képviselőház szombaton nem tart ülést, mert a munkapárti képviselők nagy része Fiuméba utazik, hogy részi vegyen a Szent István csatahajó vízrebocsátásán.

Essad basa támad.

Belgrád, január 13.

Az Albániából érkezett hírek szerint Essad basa megverte az ideiglenes kormány seregét.

Lázadás a kivándorlási hajón.

Páris, jan. 13.

A Berlin nevű német hajó drótnélküli táviró útján jelenti Saidából: A Genua nevű olasz kivándorló hajón a kivándorlók fellázdak, a hajó orvosát meggyilkolták s több más hajóalkalmazottat megsebesítettek.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	— — —	11.51
Buza májusra	— — —	11.54
Buza októberre	— — —	10.72
Rozs áprilisra	— — —	8.80
Rozs októberre	— — —	8.50
Zab áprilisra	— — —	7.68
Zab októberre	— — —	7.62
Tengeri májusra	— — —	6.57

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	839.—
Oszták hitelrészvény	—	635.—
4%-os koronajáradék	—	83.—
Oszt. magy. államv.	—	713.50
Jelzálogbank	— — —	436.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	520.50
Hazai bank	— — —	288.—
Magyar bank	— — —	532.—
Keresk. bank	— — —	3818.—
Rimamurányi	— — —	640.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	738.50
M. Ált. Kőszénbánya	—	1019.—
Közuti vasut	— — —	623.50
Városi villamos	— — —	335.50
Adria	— — —	572.—
Atlantika	— — —	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADAR.

Ajándék cikkek

Fél árban sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu fűzőimet és fűzővédőimet a legjutányosabb árban árusíthatom, addig míg a készlet tart. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

Rosenzweig Róza,

Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

Belépési felhívás.

A Magyar Takarékszövetkezet (Sas-palota I. emelet) megnyitotta X. évtársulatát.

Az igazgatóság ezton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerű üzletrész jegyzésével történik, melynek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján eszközölhetik. Az új évtársulat 3 év eltéle után feloszlik s a tagok az általuk eként megtakarított tőkét a takarékpénztári kamatnál magasabb haszonrészesedés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjai befizetett tőkéjük $\frac{1}{5}$ részét kölcsönvehetik.

A szövetkezet tagjaitól mulasztási illetéket nem szed. A fizetés megszüntetése esetén befizetett tőkéjüket minden levonás nélkül a következő évtársulatba átviszi.

Befizetések ünnep és vasárnap kivételével napenkint délelőtt és délután a hivatalos órák alatt eszközölhetők.

Belépni szándékozók felkéretnek, hogy ezen szándékukat a Magyar Bank helyiségében Sas-palota I. emelet mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1914. január hó

Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelotes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évtámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

$\frac{1}{4}$ lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 56. sz.

Meghívó.

A Nagyvárad-Velencei Takarékpénztár Részvénytársaság
1914. január hó 22-én d. u. 4 órakor saját helyiségében
(Zöldfa-u. 19. sz. a.) tartja

II-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.*
Nagyvárad, 1914. január 10-én.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1913. évi üzleti eredményről, a mérleg és zárszámadás bemutatása, a felügyelő-bizottság jelentése, a felmentés tárgyában határozathozatal a nyereség hováfordításának meghatározása.
2. A felügyelő-bizottság választása.
3. Az igazgatósági tanácsosok választása.
4. Esetleges indítványok.

* Kivonat az alapszabályok 11-ik §-ából: A részvénytársaság a társaság ügyeiben megillető jogokat a részvényesek a közgyűlésen gyakorolják, melyen a gyűlést megelőző harmadik nap déli 12 óráig a pénztárnál — összes még le nem járt szelvényeivel — letett részvénynek tulajdonosa egy szavazatra jogosít.

Nagyvárad-Velencei Takarékpénztár Részvénytársaság 1913. évi zárszámadása.

TARTOZIK

Mérleg-számla.

KÖVETEL

	K	f	K	f		K	f	K	f
Pénzkészlet			26524	47	Részvénytőke			250000	—
Váltó-tárca (Ebből jelz. fed. 253876.—) . .			655258	29	Tartalékalap*			5280	—
Felszerelvények			5360	—	Betétek: könyvecskékre	147125	05		
Adósok			4077	05	folyószámlán	5024	52	152149	57
					Visszszámítás			109619	97
					Engedményezett jelz. bizt. váltók .			149950	—
					Fel nem vett osztalék			459	—
					Átmeneti tételek egyenlege			3361	07
					Nyereség áthozat 1912. évről . . .	214	35		
					Ez évi tiszta nyereség	20185	85	20400	20
			691219	81					
					* Ezidei hozzájárulással Kor. 10 000			691219	81

TARTOZIK

Nyereség- és veszteség-számla.

KÖVETEL

	K	f	K	f		K	f	K	f
Üzleti költség			6063	51	Nyereségáthozat 1912. évről . . .			214	35
Tiszti fizetések			10396	04	Kamatok és jutalékok			70351	96
Kamatok: betétek vissz. engedm köls. stb. után			28998	58	Biztosítási jutalék			1276	46
Összes adók			4098	11					
Leírások: felszerelésből 10% . .	595	59							
Leírások: váltóból	1290	74	1886	33					
Nyereség áthozat 1912. évről . .	214	35	20400	20					
Ez évi tiszta nyereség	20185	85							
			71842	77				71842	77

Nagyvárad, 1913. december 31-én.

Spitz Jenő
pénztárnok.Kovács József
főkönyvelő.**A Z I G A Z G A T Ó S Á G:**Schvarcz Márton
elnök.Aczél Zsigmond
Szalai JózsefDr. Weisz Márton
Bernath LajosNeuländer Minály
Sciñler Sándor

vezérigazgató.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:Dr. Váradi Ödön
elnök.Waldmann Ödön
Lamm Mór
Redényi JózsefSzéles Gyula
Kain Jakab
Középeßy Kálmán

Ha nincs megelegetve szabójával, mer drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilagyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani olid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalni és gazdaságos 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olcsón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel
Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

A
**jó bornak
nem kell czégér**

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. Abonensek naponta felvételnek.

MIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha tisztán kezelt jó minőségű és izléses

fűszer és csemegeárúkat

előnyösen és jó kiszolgálás mellett óhajt beszerezni, keresse fel

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangu fűszer és csemege kereskedését, bor, pezsgő, degyümölcsök és csokoládék nagy raktára, kávé és tea közvetlen behozal.

**Szuperfoszfát
Műtrágya**

Telefon
969. sz.

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőföldek, kaszálók és mindennemű veteményeknek földjavítására. 150-200 kilóval 80-100 korona értékű a terménnyelbbllet.

Kondor Dezső

cement, cementcső és fedéllemez üzlet.

Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. h. szám.

Nagyvárad, fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantlus portlandcement csöveket az ös-zes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kúrgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utca- és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerü építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

**Eredeti
Meteor kályhák,
kályhatalékok és ellenzők,
fa- és széntarték,**

**valódi porosz fűtőszén
házhoz szállítva 50 K° zsákokban
kimérve 100 K° 4-20 K és 5 K.**

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.